

Arrest

nr. 216 887 van 14 februari 2019
in de zaak RvV X / II

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat S. MICHOLT
Maria van Bourgondiëlaan 7 B
8000 BRUGGE

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de staatssecretaris voor Asiel en Migratie
en Administratieve Vereenvoudiging, thans de minister van Sociale Zaken en
Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie.

DE VOORZITTER VAN DE IIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Iraakse nationaliteit te zijn, op 8 maart 2017 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging van 10 februari 2017 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten - asielzoeker.

Gezien titel *Ibis*, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 4 december 2018, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 29 januari 2019.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter J. CAMU.

Gehoord de opmerkingen van advocaat M. MISSEGHES, die loco advocaat S. MICHOLT verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat T. SCHREURS, die loco advocaat E. MATTERNE verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

Op 11 september 2015 dient de verzoekende partij een asielaanvraag in bij de bevoegde Belgische autoriteiten.

Op 3 februari 2017 neemt de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen de beslissing tot weigering van de Vluchtelingenstatus en tot weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Tegen deze beslissing dient de verzoekende partij een beroep in bij de Raad voor

Vreemdelingenbetwistingen (hierna verkort de Raad). Bij arrest nr. 161.305 van 3 februari 2016 verwerpt de Raad het beroep van de verzoekende partij.

Op 10 februari 2017 neemt de verwerende partij een bevel om het grondgebied te verlaten-asielzoeker ten aanzien van de verzoekende partij. Dit is de bestreden beslissing waarvan de motivering luidt als volgt:

“In uitvoering van artikel 75, § 2 / artikel 81 en artikel 75, § 2 van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de heer, die verklaart te heten,

naam : Z.

voornaam : Y. A. Z.

geboortedatum : (...)

geboorteplaats : Bagdad

nationaliteit: Irak

het bevel gegeven om het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen, tenzij hij (zij) beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.

REDEN VAN DE BESLISSING :

Op 3 februari 2017 werd door de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen een beslissing van weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus genomen (1)

(1) Betrokkene bevindt zich in het geval van artikel 7, eerste lid, 1° van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen : hij verblijft in het Rijk zonder houder te zijn van de bij artikel 2 van deze wet vereiste documenten, inderdaad, betrokkene is niet in het bezit van een geldig paspoort met geldig visum.

In uitvoering van artikel 7, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de betrokkene bevel gegeven het grondgebied te verlaten binnen 30 (dertig) dagen.”

Op 27 juni 2018 bij arrest nr. 206.050 verwerpt de Raad het beroep tegen de beslissing van de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.

2. Onderzoek van het beroep

In een eerste middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 75 van het Koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna verkort het vreemdelingenbesluit), van de artikelen 7, 52/3, 54, 74/14 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna verkort de vreemdelingenwet), van de artikelen 5, 7 en 13.1 van de Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (hierna verkort de Terugkeerrichtlijn), van artikel 46.5 van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende de gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en de intrekking van internationale bescherming (hierna verkort de Procedurerichtlijn), van artikel 47 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna verkort het Handvest), van het gelijkheidsbeginsel, van de materiële motiveringsplicht en van de zorgvuldigheidsplicht. Tevens voert de verzoekende partij aan dat er sprake is van machtsmisbruik.

Ter adstruering van haar middel zet de verzoekende partij uiteen wat volgt:

“Tegen de beslissing van het Commissariaat - generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen van 3 februari 2017 (kennisgeving 3 februari 2017) waarop het bevel is gebaseerd, werd beroep aangetekend bij de Raad voor de Vreemdelingenbetwistingen.

Overeenkomstig art. 39/2 Vw bezit de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen volle rechtsmacht. Het beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen tegen een beslissing van het Commissariaat - Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen kent een schorsende werking.

Gezien de schorsende werking van het beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen bezit verzoekende partij nog steeds een voorlopig verblijfsrecht. Personen die zich in deze situatie bevinden krijgen normaal een bijlage 35 afgeleverd, deze bijlage maakt een toelating uit om op het grondgebied te verblijven in afwachting van het beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Niettegenstaande kreeg de verzoekende partij toch een bevel om het grondgebied te verlaten. Deze beslissing tot verwijdering is volgens artikel 1, zesde graad van de Vreemdelingenwet echter een beslissing waarbij de illegaliteit wordt verklaard.

De praktijk van de verwerende partij is met onduidelijkheden behept en maakt een inbreuk uit op de rechtszekerheid. Artikel 52/3 Vw. bepaalt immers dat een bevel slechts afgeleverd kan worden bij een negatieve beslissing van het CGVS en als er sprake is van een onwettig verblijf, quod non in het geval van een schorsend beroep. De voorwaarden in art. 52/3 Vw. dienen cumulatief geïnterpreteerd te worden. De praktijk van de verwerende partij interpreteert het artikel echter niet op deze manier, nochtans staat wel degelijk "en" te lezen en niet "of".

"Indien de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen de asielaanvraag niet in overweging neemt of de vluchtelingenstatus weigert te erkennen of de subsidiaire beschermingsstatus weigert toe te kennen aan een vreemdeling EN de vreemdeling onregelmatig in het Rijk verblijft, moet de minister of zijn gemachtigde onverwijld een bevel om het grondgebied te verlaten afgeven, gemotiveerd op basis van één van de gronden voorzien in artikel 7, eerste lid, 1° tot 12°."

De bevestiging van een cumulatieve interpretatie kan worden gevonden in de parlementaire voorbereiding.

"De minister of zijn gemachtigde beschikt bij het nemen van deze beslissing niet over enige appreciatiebevoegdheid indien hij vaststelt dat aan beide navolgende bepalingen is voldaan: de vreemdeling werd de vluchtelingenstatus of de subsidiaire beschermingsstatus geweigerd of zijn asielaanvraag werd niet in overweging genomen én hij verblijft onregelmatig in het Rijk. De minister of zijn gemachtigde moet bijgevolg eerst nagaan of aan deze twee voorwaarden is voldaan.

(Parl. St., De Kamer, DOC 53 2555/01, p. 11)

De wijziging van art. 52/3 Vw. strekte er overigens toe om in overeenstemming te komen met de Europese Terugkeerrichtlijn (Kamer, wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, 19 oktober 2011, 53-1825/001), hierin staat het volgende te lezen:

De beslissing tot terugkeer is de administratieve handeling of de rechterlijke beslissing "waarbij het verblijf van een onderdaan van een derde land illegaal wordt verklaard en een terugkeerverplichting wordt opgelegd of geformuleerd" (artikelen 3,4 van de richtlijn). De Lidstaat kan vrij de vorm van de terugkeerbeslissing bepalen. Hij moet deze beslissing wel vastleggen in de vorm van een schriftelijk document dat de motieven in feite en in rechte herneemt die de beslissing rechtvaardigen en dat informatie geeft over de beroepsmiddelen. De wet van 15 december 1980 gebruikt geen eenduidige term om "terugkeerbeslissing" aan te duiden. Soms is er sprake van een "bevel om het grondgebied te verlaten" (bijvoorbeeld in de artikelen 7 en 8 van de vreemdelingenwet), soms heeft men het over een "verwijderingsbeslissing" (artikel 8bis van de vreemdelingenwet). Deze beslissingen hernemen in alle gevallen de termijn om het grondgebied te verlaten (of de termijn voor de vrijwillige terugkeer)".

Hieruit volgt wederom dat met het bevel om het grondgebied te verlaten het verblijf illegaal wordt verklaard. De Europese Terugkeerrichtlijn bepaalt echter dat het verblijf slechts als illegaal kan worden beschouwd indien een beslissing definitief is geworden. Gezien een schorsend rechtsmiddel openstaat tegen de beslissing van het CGVS, is er geen sprake van een definitieve beslissing. Bijgevolg dienen de voorwaarden in art. 52/3 Vw. wel degelijk cumulatief geïnterpreteerd te worden om in overeenstemming te kunnen zijn met deze richtlijn, overigens het doel van de wetswijziging, en dient de praktijk van de verwerende partij zeer zeker te worden afgewezen wegens niet in overeenstemming zijnde met art. 52/3 Vw, het wetsontwerp tot wijziging van art. 52/3 Vw. dd. 19 oktober 2011, de richtlijn 2005/85/EG betreffende de minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus en de Europese Terugkeerrichtlijn 2008/115/EG.

"Overeenkomstig richtlijn 2005/85/EG van de Raad van 1 december 2005 betreffende de minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus, mag een onderdaan van een derde land die in een lidstaat asiel heeft aangevraagd niet worden beschouwd als iemand die illegaal op het grondgebied van die lidstaat verblijft, totdat het afwijzend besluit inzake het verzoek respectievelijk het besluit waarbij het verblijfsrecht van de betrokkene wordt beëindigd, in werking is getreden." (negende overweging Europese Terugkeerrichtlijn 2008/115/EG)

Deze praktijk vormt ook een schending van artikel 5 van de Europese Terugkeerrichtlijn (richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven). Dit artikel houdt immers een verplichting tot eerbiediging van het beginsel van non-refoulement in.

“Bij de tenuitvoerlegging van deze richtlijn houden de lidstaten rekening met: a) het belang van het kind; b) het familie- en gezinsleven; c) de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land, en eerbiedigen zij het beginsel van non-refoulement.”(artikel 5 Europese Terugkeerrichtlijn 2008/115/EG).

Het principe van non-refoulement, zoals omvat in het in internationale recht, verhindert dat (kandidaat -) vluchtelingen worden teruggestuurd naar plaatsen waar hun leven of vrijheid kunnen worden bedreigd, of waar zij het risico lopen onmenselijk behandeld te worden. Dit fundamenteel principe is eveneens vervat in artikel 33 van het Verdrag van Genève en artikel 3 van het Verdrag tegen foltering.

Overeenkomstig artikel 3, 4de lid van de Europese terugkeerrichtlijn werd op basis van de bestreden beslissing een terugkeerbesluit aan de verzoekende partij afgeleverd. Juridisch bestaat er geen twijfel over dat aan de verzoekende partij een terugkeerverplichting wordt opgelegd. In een arrest van 8 maart 2016 heeft de Raad van State (RvS, Arrest n° 234 074 van 8 maart 2016) dit in de meest duidelijke bewoordingen bevestigd.

Er is, zo stelt de Raad van State, een duidelijk nadeel, los van de vraag of de verwerende partij tot een gedwongen verwijdering kan overgaan:

« Cet ordre est en effet obligatoire pour le requérant. Certes, s'il ne le respecte pas, la partie adverse ne peut temporairement pas le contraindre par la force à quitter le territoire. Il n'en reste pas moins que le requérant est tenu de l'exécuter et qu'il ne s'agit pas d'une invitation qui lui est adressée gracieusement à quitter la Belgique. Cette décision du 3 juin 2014 qui impose au requérant l'obligation de quitter le territoire lui cause donc grief. »

(RvS, Arrest n° 234 074 van 8 maart 2016)

De verzoekende partij beroept zich rechtstreeks op artikel 5 van de Europese Terugkeerrichtlijn, aangezien dit artikel niet correct werd omgezet naar de Belgische wetgeving.

Deze omzetting vertaalt zich verkeerdelijk in artikel 74/17 §1 van de Vreemdelingenwet als volgt:

“§ 1. De verwijdering wordt tijdelijk uitgesteld indien de beslissing tot terugleiding of verwijdering naar de grenzen van het grondgebied de onderdaan van een derde land blootstelt aan een schending van het non-refoulement beginsel.”

Uit bovenstaande arrest n°234 074 van de Raad van State, blijkt duidelijk dat niet zonder meer geoordeeld kan worden dat het non-refoulementbeginsel werd gerespecteerd, louter en alleen omdat de verwerende partij tijdelijk niet tot gedwongen verwijdering kan overgaan. Bij omzetting in de Belgische rechtsorde van deze richtlijn werd artikel 5 van de Europese terugkeerrichtlijn té eng geïnterpreteerd.

Bovendien vormt de huidige praktijk ook een inbreuk op het recht op een effectief beroep voor verzoekende partij, zoals dit wordt beschermd door artikel 46.5. van de richtlijn 2013/32/EU van het Europees parlement en de raad van 26 juni 2013, betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking):

“Onverminderd lid 6 staan de lidstaten de verzoekende partij toe om op het grondgebied te blijven tot de termijnen waarbinnen zij hun recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel kunnen uitoefenen, verstreken is en, wanneer dat recht binnen de termijn werd uitgeoefend, in afwachting van de uitkomst van het rechtsmiddel.”(artikel 46.5. Van de Europese richtlijn 2013/32/EU)

Dit artikel heeft, bij ontbreken van omzetting naar Belgische wetgeving, sinds 20 juli 2015 directe werking in de Belgische rechtsorde.

Artikel 46.5. van de Europese asielrichtlijn verzet zich in de meest ondubbelzinnige bewoordingen tegen het uitgeven van bevelen om het grondgebied te verlaten, zolang de asielprocedure niet volledig afgerond is (inclusief beroep).

Het recht op een effectief beroep wordt eveneens gegarandeerd door artikel 13 van de Europese terugkeerrichtlijn 2008/115/EG en artikel 47 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie.

Binnen dit juridisch kader is het des te meer onverantwoord dat verwerende partij, aan verzoekende partij, voor het afronden van zijn asielprocedure, een terugkeerbesluit heeft afgegeven, dat hem tot illegaliteit veroordeelt.

De Dienst Vreemdelingenzaken heeft daarenboven meegedeeld (stuk 3) dat de termijn van dit bevel al loopt tijdens de beroepstermijn die mogelijk is tegen een negatieve beslissing van het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen. Dit houdt in dat de termijn van dertig dagen dus reeds kan aflopen vooraleer een arrest wordt gewezen door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Deze praktijk vormt een schending van artikels 54 en 74/14 van de Vreemdelingenwet, in zoverre deze artikels de omzetting vormen van artikel 7 van de Europese Terugkeerrichtlijn (richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven), deze richtlijn biedt een periode tot 30 dagen aan waarin de mogelijkheid tot vrijwillig vertrek zich stelt indien er een onwettig verblijf is. Personen bevinden zich niet in een situatie van onwettig verblijf als hun beroepstermijn of hun schorsende beroepsprocedure nog loopt voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Zij dienen bijgevolg bij afloop nog altijd te beschikken over de volledige periode voor vrijwillig vertrek waarover de Terugkeerrichtlijn spreekt.

Voor zover uw Raad zou oordelen dat artikels 54 en 74/14 van de Vreemdelingenwet het recht op vrijwillige terugkeer niet als dusdanig verankert, beroept verzoekende partij zich rechtstreeks op artikel 7 van de Europese Terugkeerrichtlijn.

Tot slot kan gewezen worden op een schending van het gelijkheidsbeginsel. In de praktijk is het zo dat niet bij alle vreemdelingen die zich in dezelfde situatie bevinden van een negatieve beslissing afgeleverd door het CGVS een bevel om het grondgebied te verlaten krijgen terwijl de beroepstermijn nog loopt of het beroep hangende is. Daar de termijn van dit bevel dus zoals gezegd kan aflopen, is er een verschil tussen de personen die een bevel om het grondgebied te verlaten hebben gekregen tijdens de schorsende beroepsprocedure en waarbij de termijn van dertig dagen reeds afgelopen is vooraleer een arrest werd gewezen en diegene die nog geen dergelijk bevel hebben gekregen. De eerste categorie kan immers onmiddellijk worden gerepatriëerd bij een negatief arrest, terwijl dit voor de tweede categorie niet het geval is.

De bestreden beslissing zelf is bovendien een schoolvoorbeeld van de terugkomende onwil in hoofde van de verwerende partij. Gelet op voorgaande uiteenzetting kan er in casu geconcludeerd tot machtsmisbruik uitgaande van de verwerende partij.

Meer nog, het lijkt er zelfs op dat het doel van de verwerende partij erin bestaat zoveel mogelijk bevelen om het grondgebied te verlaten aan vreemdelingen te betekenen, zonder eigenlijk wel de inhoud van de desbetreffende dossiers na te gaan.

Minstens past het bij de zorgvuldigheidsverplichting dat de overheid enig bijkomende onderzoek zou hebben verricht.

De bovenstaande rechtsregels worden in de bestreden beslissing dan ook zonder meer geschonden.

- Prejudiciële vraag aan het Europees Hof van Justitie

In een zeer recent arrest van 8 maart 2016 werd door de Raad van State een prejudiciële vraag gesteld aan het Europees Hof van Justitie naar de overeenstemming van de huidige praktijk van de verwerende partij om bevelen het grondgebied te verlaten (bijlages 13quiquies) af te geven aan asielzoekers na een negatieve beslissing van de Commissaris - generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen met de artikels 5 en 13 van de Europese terugkeerrichtlijn 2008/115/CE en artikel 47 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie:

De prejudiciële vraag die werd gesteld luidt als volgt:

« L'article 5 de la directive 2008/115/CE du Parlement européen et du Conseil du 16 décembre 2008 relative aux normes et procédures communes applicables dans les États membres au retour des ressortissants de pays tiers en séjour irrégulier, qui impose aux États membres de respecter le principe de non refoulement lorsqu'ils mettent en oeuvre cette directive, ainsi que le droit à un recours effectif, prévu par l'article 13.1. de la même directive et par l'article 47 de la Charte des droits fondamentaux de l'Union européenne, doivent-ils être interprétés comme s'opposant à l'adoption d'une décision de retour, telle que prévue par l'article 6 de la directive 2008/115/CE précitée ainsi par l'article 52/3, § 1er, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers et par l'article 75, § 2, de l'arrêté royal du 8 octobre 1981 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, dès le rejet de la demande d'asile par le Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides et donc avant que les recours juridictionnels contre cette décision de rejet puissent être épuisés et avant que la procédure d'asile puisse être définitivement clôturée ? »

(RvS, Arrest n° 234 074 van 8 maart 2016)

Op zijn minst dringt het aanhouden van de zaak van de verzoekende partij tot het antwoord op deze prejudiciële vraag bekend is, zich op.

Op basis van bovenstaande argumenten meent de verzoekende partij echter dat het stellen van een nieuwe, uitgebreide prejudiciële vraag zich ook opdringt. Zeker aangezien de verzoekende partij zich eveneens kan beroepen op de Europese asielrichtlijn 2013/32/EU, die reeds op 20 juli 2015 in Belgische wetgeving diende te zijn omgezet en waaruit de verzoekende partij, bij gebrek aan tijdige omzetting dus rechtstreeks rechten kan putten.

De verzoekende partij wenst dan ook dat volgende prejudiciële vraag wordt gesteld aan het Europees Hof voor Justitie, alvorens uitspraak ten gronde wordt gedaan:

“Dienen artikels 5, 7 en 13.1 van de richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven alsook artikel 46.5. van richtlijn 2013/32/EU van het Europees parlement en de raad van 26 juni 2013, betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking), die de verplichting opleggen aan de lidstaten om het non-refoulementbeginsel, het recht op een effectief beroep en de mogelijkheid tot vrijwillige terugkeer in geval van onwettig verblijf te respecteren, geïnterpreteerd te worden als strijdig met de afgifte van een terugkeerbeslissing, zoals deze voorzien wordt door artikel 6 van richtlijn 2008/115/EG, en omgezet is door het artikel 52/3 §1 ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en artikel 75 §2 van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wanneer deze gebeurt vanaf de weigering van de asielaanvraag door de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen en dus voordat de beroepsmogelijkheden tegen deze beslissing kunnen worden uitgeput en de asielprocedure definitief wordt afgesloten?”

In een tweede middel voert de verzoekende partij de schending aan van de artikelen 7, 74/13 en 74/17 van de Vreemdelingenwet, van artikel 3 van het EVRM, van de materiële en de formele motiveringsplicht en van het proportionaliteitsbeginsel.

Ter adstruering van haar middel zet de verzoekende partij uiteen wat volgt:

“Op 10 februari 2017 (kennisgeving postdatum + twee werkdagen) werd aan de verzoekende partij, in toepassing van artikel 7 van de Vreemdelingenwet, een bevel om het grondgebied te verlaten afgeleverd (stuk 1).

Artikel 7 van de Vreemdelingenwet laat de meer voordelige bepalingen zoals voorzien in de internationale verdragen onverlet.

“Onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag, kan de minister of zijn gemachtigde aan de vreemdeling, die noch gemachtigd noch toegelaten is tot een verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk of om er zich te vestigen, een bevel om het grondgebied binnen een bepaalde termijn te verlaten afgeven of moet de minister of zijn gemachtigde in de in 1°, 2°, 5°, 11° of 12° bedoelde gevallen een bevel om het grondgebied binnen een bepaalde termijn te verlaten afgeven.”

Ook in de memorie van toelichting betreffende het nieuwe artikel 52/3 van de Vreemdelingenwet (ingevoerd bij Wet van 8 mei 2013, inwerkingtreding 1 september 2013) kan men afleiden dat de minister of zijn gemachtigde bij het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten dient te toetsen aan de internationale bepalingen.

“Met betrekking tot de verplichting voor de minister of zijn gemachtigde tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten op basis van artikel 52/3, dient tenslotte te worden opgemerkt dat het bevel om het grondgebied te verlaten niet uitvoerbaar is indien de effectieve terugkeer van de vreemdeling een schending met zich zou brengen van artikelen 3 en 8 van het E.V.R.M.. De vreemdeling die het voorwerp uitmaakt van een verwijderingsmaatregel mag in geen geval verwijderd worden naar het land waar hij een reëel risico loopt om blootgesteld te worden aan een schending van het beginsel van non – refoulement. Artikel 3 van het E.V.R.M. dient geëerbiedigd te worden bij de tenuitvoerlegging van een bevel om het grondgebied te verlaten (arrest Kastratie van het Grondwettelijk Hof nr. 141/2006 van 20 september 2006).”

(Parl. St., De Kamer, DOC 53 2555/01, p. 11).

Het is aldus de taak van de verwerende partij om het dossier van de verzoekende partij met de nodige zorgvuldigheid te onderzoeken ten einde in overeenstemming te kunnen handelen met artikel 7, § 1 van de Vreemdelingenwet.

Luidens art. 7 van de Vreemdelingenwet dient de verwerende partij in elk geval de hogere rechtsnormen te respecteren bij elke beslissing genomen op basis van art. 7 van de Vreemdelingenwet.

Gezien overeenkomstig artikel 7 van de Vreemdelingenwet hogere rechtsnormen dient te respecteren en artikel 74/13 de verplichting aan de verwerende partij oplegt rekening te houden met persoonlijke omstandigheden, dient dit uit de bestreden beslissing te blijken, quod non.

Een loutere verwijzing naar het feit dat de verzoekende partij in het rijk verblijft zonder houder te zijn van een geldig paspoort, volstaat niet, nu uit artikel 74/13 j. 7 van de Vreemdelingenwet zelf j. de motiveringsverplichting dergelijke motieven dienen te worden uiteengezet in de bestreden beslissing. Artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet legt immers die verplichting op, specifiek ten aanzien van verwijderingsbeslissingen.

De motiveringsverplichting moet de verzoekende partij immers in een mogelijkheid kunnen stellen te kunnen toetsen of de beslissing proportioneel is aan het beoogde doel. Dit is in casu zeker niet het geval.

Het is juist bij het beoordelen van een bevel dat art. 3 E.V.R.M. dient te worden beoordeeld. Welnu, omwille van meerdere redenen schendt de bestreden beslissing art. 3 E.V.R.M..

- De veiligheidssituatie in Irak in het algemeen.

In de bestreden beslissing wordt de identiteit van verzoekende partij niet in twijfel getrokken. Er bestaat geen twijfel over dat verzoekende partij afkomstig is van Bagdad (Irak).

Gezien de huidige veiligheidssituatie in de regio waaruit verzoekende partij afkomstig is zou een terugkeer hem zonder meer blootstellen aan zware bedreigingen voor zijn leven en fysieke integriteit.

De situatie in Irak is immers nog steeds een oorlogssituatie.

Op basis van cijfers die door de UN-missie voor Irak werden gecommuniceerd, vielen in november 2016 er 926 burgerslachtoffers. In de maand december 2016 vielen er 386 burgerslachtoffers en 1066 mensen geraakten gewond. In januari 2017 vielen er 403 burgerdoden en 924 mensen geraakten gewond. (stuk 4: UN casualty figures for Iraq for the month of november 2016, 2 december 2016, for the month of december 2016, 3 januari 2017, for the month of January 2017, 2 februari 2017 te consulteren via:

http://www.uniraq.org/index.php?option=com_k2&view=itemlist&layout=category&task=category&id=159&Itemid=633&lang=en)

De site van de Belgische Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken raadt eveneens ten stelligste alle reizen naar Irak af:

Laatste update

In gevolge de interventie van de internationale coalitie tegen de terreurgroep IS/DAESH en de daaruit volgende verslechtering van de veiligheidssituatie in het noorden en het westen van Irak, worden alle reizen naar het land ten stelligste afgeraden.

Belgen die zich toch in het land bevinden, wordt gevraagd kennis te nemen van het bericht gepubliceerd op de homepage (<http://diplomatie.belgium.be/nl/>)

Algemene veiligheid

De veiligheidssituatie in Irak is en blijft onzeker en uiterst gevaarlijk voor alle reizigers. De gevechten in het noorden en het westen, de interventie van de internationale coalitie tegen de terreurgroep IS/Daesh en de dreiging van een uitbreiding van het geweld naar Bagdad zorgen ervoor dat de situatie er erg onzeker en gespannen is. Het risico van aanslagen en banditisme blijft erg hoog. De provincies Anbar en Ninawah zijn absoluut te mijden. Ook de Betwiste Gebieden (provincies Diyala, Salah al-Din, Tameem en Nineva), en de Sjiitische provincies Kerbala, Babylon en Wassit worden met de regelmaat van de klok opgeschrikt door aanslagen en zijn dus te mijden.

De Koerdische provincies in het noorden en de zuidelijke provincies Najaf, Muthanna, Qadisiya, Di-Qhar, Missan en Basra zijn steeds erg onstabiel. Ingevolge de politieke en communautaire tegenstellingen zijn er demonstraties in heel Irak. Dit gaat soms gepaard met geweld en de spanningen lopen verder op. Deelname aan of aanwezigheid op deze manifestaties is te allen tijde te vermijden.

In het hele land blijft een hoog risico bestaan op ontvoering, zonder onderscheid in nationaliteit. Buitenlanders zijn een specifiek doelwit voor ontvoeringen met financieel of politiek oogmerk. Er is ook een verhoogd risico op overvallen en diefstal door misdadigers. Verder zijn er risico's verbonden aan de aanwezigheid van mijnen en aan voortdurende militaire operaties.

Indien u naar Irak afreist, is het ten zeerste aanbevolen raad te vragen aan personen die ter plaatse verblijven vooraleer deze reis te ondernemen, alsook uw aanwezigheid en uw verplaatsingen te melden bij de Belgische Ambassade in Amman (+962 6 465 57 30, amman@diplobel.fed.be). Inzake veiligheid kunnen slechts zeer gespecialiseerde diensten een juiste inschatting van het gevaar geven. Inlichtingen van andere organisaties of individuen over de veiligheidstoestand zijn niet altijd betrouwbaar. (stuk 9, FOD Buitenlandse Zaken, Reisadvies Irak, geldig op 6 maart 2017, te consulteren via:

http://diplomatie.belgium.be/nl/Diensten/Op_reis_in_het_buitenland/reisadviezen/ira)

De Nederlandse overheid raadt eveneens alle reizen naar Irak en met uitbreiding Bagdad ten stelligste af. Zij wijst onder meer naar de verslechterde veiligheidstoestand omwille van de huidige politieke onrust in de hoofdstad van Irak.

“Reis niet naar Bagdad (inclusief de hoofdstad). De veiligheidssituatie in Bagdad is slecht. Er is een toename van gewelddadigheden en aanslagen in Bagdad. Verblijft u in Bagdad? Zorg dan dat uw woon- en werkomgeving goed beveiligd. Verplaats u in speciaal beveiligde voertuigen. En maak gebruik van beveiligers. Zorg ervoor dat u op de hoogte blijft van de actuele situatie.” (stuk 8, Rijksoverheid Nederland, Reisadvies

Irak, 19 augustus 2016, geldig op 6 maart 2017, te consulteren via:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/reisadviezen/inhoud/irak>)

Het aanhoudende en zelfs stijgende geweld heeft er toe geleid dat UNHCR sinds oktober 2014 landen oproept om geen mensen meer terug te sturen naar Irak, tot er sprake is van een significante verbetering van de veiligheidssituatie en de mensenrechtenbescherming in Irak. Gezien de huidige politieke instabiliteit, is dit op heden alles behalve een reëel vooruitzicht.

"In 2014, Iraq experienced a rapid expansion of ISIS into many parts of northern and central Iraq, resulting in renewed escalation of conflict and violence.(...)"

As a result of renewed conflict and violence, tens of thousands of civilians have been killed or wounded, over 3.18 million persons have reportedly become displaced inside the country and over 10 million persons are reported to be in need of humanitarian assistance. ISIS' 2014/2015 advances and subsequent military operations against ISIS have caused large-scale displacement, with many more Iraqis at risk of displacement as a result of the ongoing Mosul offensive.

The security situation in many parts of central and northern Iraq continues to be highly volatile and unpredictable due to ongoing military offensives and counter-offensives. Parts of northern and central Iraq remain under de facto control of ISIS, which is reported to continue to commit grave and widespread human rights abuses against the population in these areas.(...)"

Widespread human rights abuses and violations of humanitarian law greatly impact on the lives of civilians beyond displacement and casualty figures. UN human rights bodies and human rights organizations have documented that all parties to the non-international armed conflict in Iraq are committing violations of international humanitarian law and gross violations and abuses of international human rights law.

Reports by the UN and human rights organizations implicate ISIS in attacks against the civilian population, murder (including execution without due process), abduction, torture, rape and other forms of sexual violence, sexual slavery, forced religious conversion and the conscription of children. (...)

ISIS reportedly claims responsibility for numerous and regular attacks against military and civilian targets in Baghdad and other areas under government control, including by employing car bombs, suicide attacks, roadside bombs, mortars and grenades. (...)

The UN and human rights organizations have also documented possible violations of international humanitarian and human rights law committed by the ISF and associated forces. Independent observers have noted that at times military operations, including airstrikes and shelling of suspected ISIS targets, may have violated the principles of distinction and proportionality, and the obligation to take precautions to protect civilians from the effects of violence.

"UNHCR Position on Returns. Under the present circumstances, UNHCR urges States to refrain from forcibly returning any Iraqis who originate from areas of Iraq that are affected by military action, remain fragile and insecure after having been retaken from ISIS, or remain under control of ISIS. Such persons, including persons whose claims for international protection have been rejected, should not be returned either to their home areas, or to other parts of the country. Many Iraqis from these areas are likely to meet the criteria of the 1951 Convention for refugee status. When 1951 Refugee Convention criteria are found not to apply, broader refugee criteria as contained in relevant regional instruments or complementary forms of protection are likely to apply. Depending on the profile of the individual case, exclusion considerations may need to be examined. (...)

In the current circumstances, with large-scale internal displacement, a serious humanitarian crisis, mounting intercommunal tensions, access/residency restrictions in virtually all parts of the country and increasing pressure exercised on IDPs to prematurely return to their areas of origin following the retaking of these areas from ISIS, UNCHR does not consider it appropriate for States to deny persons from Iraq international protection on the basis of the applicability of an internal flight or relocation alternative. An internal flight or relocation alternative would only be available in the exceptional circumstances where an individual can legally access and remain in the proposed area of relocation, would not be exposed to a new risk of serious harm there, and has close family links in the proposed area, with the family willing and able to support the individual. In light of the difficult humanitarian conditions in many parts of the country, especially in areas hosting large numbers of IDPs, family members who are themselves in a situation of internal displacement would generally not be considered as being able to provide such support."

(stuk 7, UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), UNHCR Position on Returns to Iraq, 14 November 2016 te consulteren via:

<http://www.refworld.org/docid/58299e694.html>)

- De veiligheidssituatie in Bagdad

In het administratief dossier van het CGVS lezen we het volgende, wat betreft de terroristische aanslagen door IS in Bagdad:

“Het aantal aanslagen door autobommen in Bagdad heeft in de afgelopen drie jaren grote fluctuaties gekend. In 2012 telde de hoofdstad gemiddeld acht bomauto's per maand, in 2013 steeg het gemiddelde naar 24,4 per maand om in 2014 op 22,4 uit te komen. (...)”

Het totale aantal aanslagen met explosieven in de hoofdstad is echter niet afgenomen. Uit analyse van het beschikbare bronmateriaal blijkt dat ISIS meer is overgeschakeld op andere methodes, met name bembommen (IED) en zelfmoordvesten (SVEST). Ook deze aanslagen worden gericht op plaatsen zoals winkels, restaurants, cafés en markten, om een maximaal aantal burgers te treffen.

De sterke daling bij de autobommen bleek echter slechts tijdelijk, want in augustus 2015 werd de hoofdstad weer getroffen door twaalf explosies van bomvoertuigen, elf andere konden onschadelijk worden gemaakt. Dit is echter nog niet te vergelijken met het niveau tijdens de ‘Breaking the Walls’-campagnes van 2012-2013 (...).”

(Administratief dossier, CEDOCA, COI Focus. Irak. De veiligheidssituatie in Bagdad, 23 juni 2016, pagina 13 - 14)

Het aantal aanslagen en het algemene geweld is absoluut niet gedaald. Zo blijkt ook uit de cijfers van de VN-missie voor Irak, die ook in het administratief dossier terug te vinden zijn, dat het aantal slachtoffers in Bagdad constant blijft:

[...]

(administratief dossier van verweerster, CEDOCA, COI Focus. Irak. De veiligheidssituatie in Bagdad, 23 juni 2016, pagina 15).

CEDOCA, de onderzoeksdienst van het CGVS erkent ook dat er wat betreft de geciteerde cijfers een zeer reëel gevaar bestaat voor onder rapportering. Het werkelijke aantal slachtoffers ligt hoger.

“Het gevaar voor onderrapportering is uiteraard groter bij kidnappings, verdwijningen en moorden, waar de slachtoffers eventueel verborgen kunnen blijven.

Dit in tegenstelling tot bomaanslagen.

Musings on Iraq stelt eveneens vragen bij de accuraatheid van de aantallen slachtoffers: er zouden minder incidenten worden gemeld door de media tijdens de vakantieperiodes bovendien zouden censuur en regeringspropaganda sinds de zomer van 2014 voor een vertekend beeld zorgen. (...)

Een gezaghebbende medewerker bij een internationale organisatie in Bagdad die omwille van de veiligheid van zijn eigen bronnen anoniem wenst te blijven, stelt dat de cijfers van het aantal slachtoffers, die de VN-missie van een zeer goed geplaatste bron ontvangt, hoger liggen, maar dat hun diensten deze niet kunnen publiceren. (...).”

(administratief dossier van verweerster, CEDOCA, COI Focus. Irak. De veiligheidssituatie in Bagdad, 23 juni 2016, pagina 16).

CEDOCA, komt in het administratief dossier dan ook niet tot de conclusie dat er sprake zou zijn van een uitgesproken daling van het geweld.

ISIS is nog altijd actief in Bagdad, door middel van terreuraanslagen met explosieven: de hele stad wordt regelmatig geconfronteerd met bomvoertuigen, zelfmoordvesten en bembommen. Ondanks de zeer talrijke controleposten van politie leger en milities maken deze aanslagen dagelijks slachtoffers onder de burgerbevolking. Het aantal slachtoffers door aanslagen en door andere vormen van geweld bedraagt iedere maand om en bij de 300 doden en 700 gewonden. Dit cijfer blijft sinds begin 2015 stabiel. Er zijn iets minder spectaculaire aanslagen met zware autobommen, maar dit wordt gecompenseerd door een groter aantal aanslagen met kleinere hoeveelheden springstof. De slachtoffers zijn in overgrote meerderheid burgers.

Naast de terreur door ISIS zijn verschillende sjiiitische milities actief in de stad, deze maken jacht op vermeende ISIS-strijders, handhaven de orde en bewaken de sjiiitische wijken. Bij hun activiteiten gaan zijn hardhandig te werk, en er zijn talrijke berichten over arrestaties, mishandelingen en verdwijningen van burgers. Dagelijks worden ook lijken gevonden, maar vaak is het niet mogelijk om de daders te identificeren, omdat ook onafhankelijk opererende leden van milities en criminele bendes gelijkaardige misdaden begaan, bijvoorbeeld om losgeld af te persen van ontvoerde burgers. (...)

Er zijn geen duidelijke geografische verschillen vast te stellen: het geweld treft heel Bagdad, en er is geen wijk die gespaard blijft van de gevolgen.

(administratief dossier van verweerster, CEDOCA, “COI Focus. Irak. De veiligheidssituatie in Bagdad”, 23 juni 2016, pagina 31)

Dit blijkt overigens ook uit de het overzicht van aanslagen dat werd opgenomen in het administratief dossier (administratief dossier van CGVS, CEDOCA, “COI Focus. Irak. De veiligheidssituatie in Bagdad”, 23 juni 2016, pagina's 33 - 44)

De verzoekende partij wijst erop dat de COI – Focus betreffende de veiligheidssituatie van Bagdad, opgesteld door de onderzoeksdienst van het CGVS, op geen enkele manier een recente wijziging in de bijzonder slechte veiligheidssituatie van Irak blijkt. In dit oordeel ziet hij zich gesteund door verschillende recente arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (arrest n° 165 615 van 12 april 2016,

arrest n° 165 670 van 12 april 2016, arrest n° 165 661 van 12 april 2016 én arrest n° 165 671 van 12 april 2016).

“Par ailleurs, le Conseil s’interroge sur la pertinence de certaines conclusions tirées par la partie défenderesse dudit rapport du 6 octobre 2015 du Cedoca concernant la situation sécuritaire et la violence aveugle qui prévaut à Bagdad.” (arrest n° 165 615 van 12 april 2016)

Waar het CGVS zich in haar beslissingen al maanden beroept op de motivering dat “in vergelijking met het hoogtepunt van de “Breaking the Walls”-campagne van Al-Qaeda in Irak in 2013 het aantal aanslagen en slachtoffers in 2015 beduidend lager zou liggen. Meent de Raad in hogergenoemde arresten eveneens, dat deze conclusie geen fundering vindt in het hogergenoemde rapport:

« Le conseil, pour sa part, s’interroge sur l’existence dans ledit rapport d’élément concret et pertinent permettant de conclure à ladite baisse significative. » (arrest n° 165 615 van 12 april 2016)

Na consultatie van de site Iraq Body Count, die wordt vernoemd in het hogervermelde CEDOCA rapport-stelde de Raad immers vast dat het aantal burgerslachtoffers in Bagdad voor het jaar 2015 ongeveer 2500 bedraagt, waar dit er ongeveer 3000 waren in 2013. Het aantal incident was in 2014 zeer gelijkaardig aan het aantal in 2015 en zelfs een pak hoger dan het aantal in 2013, dat om en bij de 900 lag. (zie ook stuk 21, Iraq Body Count, geldig op 28 november 2016, Database, te consulteren via: <https://www.iraqbodycount.org/database/>).

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen hechtte in hoger vermeldde arresten bovendien nog extra belang aan de vaststelling door de VN dat de werkelijke aantallen slachtoffers wellicht een stuk hoger liggen, en de vaststelling in het CEDOCA-rapport dat het aantal explosies op een zelfde hoge niveau blijft (cfr. supra).

Daarnaast plaatst de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen ook de nodige vraagtekens bij de argumenten dat het publieke leven niet is stilgevalen in Bagdad en de stad zelf heel wat interne vluchtelingen aantrekt:

« ...ici aussi, le Conseil s’interroge sur la pertinence de cet argument dès lors qu’il ressort de la documentation fournie par la partie défenderesse que « même en 2006 et 2007, quand la violence a atteint un pc, la vie publique dans la capitale ne s’est pas arrêté. »

« Le Conseil se demande en quoi le fait que des personnes qui cherchent à se réfugier dans la capitale pour fuir des zones de guerre ou sous le contrôle d’organisations terroristes, peut être révélateur d’une quelconque absence de violence aveugle dans cette partie du pays où ils trouvent refuge. » (arrest n° 165 615 van 12 april 2016)

Ook uit andere bronnen die niet in het CEDOCA-rapport werden opgenomen blijkt het aanhoudende geweld in Bagdad.

Zo werd ook door de Nederlandse asielautoriteiten een analyse gemaakt van de veiligheidssituatie in Irak in het algemeen en Bagdad in het bijzonder.

De veiligheidssituatie in Bagdad (stad en provincie) is in de verslagperiode niet significant veranderd. In de stad is in de verslagperiode een aantal grote bomaanslagen gepleegd. Dagelijks vinden er kleine aanslagen plaats met geïmproviseerde bommen waarvoor de verantwoordelijkheid doorgaans niet wordt opgeëist. Wekelijks vinden er beschietingen plaats en worden er lijken gevonden van personen die door geweld om het leven gekomen zijn. Deze geweldsvormen worden veelal toegeschreven aan tribaal, sociaal en crimineel geweld, maar de gerenommeerde bron heeft geen geverifieerde informatie over de daders. De bron volgt eventueel politieonderzoek naar de daders en toedracht niet, waardoor er doorgaans geen nieuwe informatie over dergelijke incidenten wordt verstrekt.

(...)

De controles blijken niet afdoende doeltreffend om de stad zodanig te beveiligen dat ISIS geen aanslagen met bomauto's kan plegen. Corruptie bij controleposten zou hierbij een rol spelen. Ook wijdverbreide gebruik van nep-bomdetectors tot juli 2016 was een belangrijke factor.

(...)

De veiligheidssituatie in de Baghdad Belts is nog altijd slecht. Er vindt strijd plaats tussen Iraakse veiligheidstroepen en ISIS. ISIS pleegt er aanslagen en bereidt vanuit dit achterland aanslagen in Bagdad voor. Hoewel er veel controleposten in het gebied zijn, biedt het landelijke gebied een alternatieve route om Bagdad ongecontroleerd in te komen. Het is onbekend hoeveel ISIS-strijders zich in dit gebied ophouden.

Grote aanslagen

(...)

De maand mei kende een aantal zeer bloedige dagen door grote aanslagen op drukbezochte plaatsen voornamelijk in sjiitische wijken in de stad. Op 11 mei 2016 vielen bij drie verschillende aanslagen in de wijken Sadr City (overwegend sjiitisch), Adil (overwegend soennitisch) en Kadhamiya (gemengd) ongeveer tachtig doden. Op 17 mei 2016 vonden er opnieuw drie aanslagen plaats waarbij mogelijk meer dan vijftig doden vielen. Dit maal in de wijken Sadr City, Shaab (overwegend sjiitisch) en al-Rasheed (overwegend sjiitisch). ISIS heeft de verantwoordelijkheid opgeëist voor de aanslagen in Sadr

City en Shaab. Alle drie de aanslagen vonden plaats op een markt.¹⁰² Op 30 mei 2016 kwamen bij het verijdelen van een aanslag twee mensen om het leven. Op dezelfde dag vonden twee aanslagen plaats, één vanuit een taxi bij een controlepost in Shaab en één op een overheidsgebouw in Tarmiyah (overwegend soennitisch, deel van de Baghdad Belts). Bronnen noemen verschillende aantal doden, respectievelijk één burger en drie soldaten dan wel zeven doden voor de aanslag in Shaab en één burgerdode dan wel twintig doden voor de aanslag in Tarmiyah. Het Institute for the Study of War wijst deze aanslagen van mei 2016 toe aan ISIS, waarbij voor de aanslag in Tarmiyah verwezen wordt naar een claim van ISIS. De vertrouwelijke bron doet geen uitspraak over de daders.

Op 9 juni 2016 bracht iemand een bomauto tot ontploffing in de wijk Baghdad alJadeda (overwegend sjiiitisch), opnieuw in de buurt van de al-Baydha'a bioscoop. Hierbij zouden twaalf of vijftien doden en ongeveer vijftig gewonden gevallen zijn. ISIS zou de verantwoordelijkheid voor de aanslag opgeëist hebben.

In de nacht van 2 op 3 juli 2016 pleegde ISIS een grote aanslag in de wijk Karada. De autobom werd tot ontploffing gebracht in een winkelstraat waar het die avond druk was met gezinnen die na het breken van de vasten inkopen gingen doen voor het aanstaande Suikerfeest. Het aantal doden dat geïdentificeerd is, is volgens het ministerie van Gezondheid opgelopen tot 324. Mensen kwamen niet alleen om het leven door de explosieven, maar ook doordat het drukbezochte Hadi winkelcentrum in de Karada Dakhil-straat in brand vloog. Door een gebrek aan nooduitgangen zijn veel mensen door de brand en door verstikking om het leven gekomen. ISIS heeft de verantwoordelijkheid voor de aanslag opgeëist en stelde sjiiitische moslims tot doelwit te hebben. Er waren onder de slachtoffers ook soennieten en christenen.

Op 15 oktober 2016 vond in de overwegend sjiiitische wijk Shaab een zelfmoordaanslag plaats op een begrafenis. Hierbij vielen 34 burgerdoden. ISIS heeft de verantwoordelijkheid voor de aanslag opgeëist (...)

(stuk 5: Min. BuZa, Ambtsbericht Veiligheidssituatie in Irak – 2016-11-14, te consulteren via:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2016/11/14/algemeen-ambtsbericht-over-irak>)

In een rapport van het Noorse Country of Origin Information Centre, worden ook het maandelijks aantal slachtoffers uit 2014 weergegeven. Met een gemiddeld aantal doden van 300 per maand, zijn deze cijfers quasi identiek aan het aantal doden dat in 2015 maandelijks te betreuren viel. De situatie is dus even gevaarlijk gebleven in Bagdad. Terwijl, zoals reeds hoger werd aangegeven, op 3 september 2015 net werd besloten tot een beslissingsstop, omdat er een noemenswaardige daling van het geweld zou zijn tegenover de situatie van 2014.

The Level of Violence in 2014

Month	Baghdad
January	297
February	239
March	180
April	252
May	315
June	390
July	415
August	246
September	352
October	379
November	332
December	320
Total	3717

(stuk 6: LandInfo [The Norwegian Country of Origin Information Centre], originele titel: "Irak: Bagdad - sikkerhetssituasjon per februar 2015", 13 Februari 2015, te consulteren via: http://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/topical_note._baghdad_-_the_security_situation_as_of_february_2015_0.pdf)

Het recente rapport van de VN-missie voor Irak, dat gegevens bevat tot oktober 2015, noemt het aantal slachtoffers in Irak "onthutsend". Meer specifiek blijkt uit dit rapport dat veruit het grootste aantal slachtoffers van het conflict in Irak in Bagdad te betreuren valt:

"During the reporting period, from 1 May to 31 October 2015, the ongoing violence caused a minimum of 10,911 civilian casualties, killing at least 3,855 persons and wounding 7,056. Baghdad was the most affected governorate, with a minimum of 6,168 civilian casualties (1,875 killed and 4,293 wounded), followed by Anbar (452 killed and 1,421 wounded) and Diyala (658 killed and 918 wounded). Owing to difficulties in undertaking verification of incidents recorded by UNAMI/OHCHR, the actual number of civilian casualties could be much higher than recorded."

"Unidentified perpetrators caused at least 7,556 civilian casualties (2,365 killed and 5,191 wounded), which comprises 69 per cent of all casualties across Iraq during the reporting period. Baghdad was the worst affected governorate, with 5,843 casualties (1,670 killed and 4,173 wounded) and 92 percent of them attributed to unidentified perpetrators. Tactics tended to involve the use of a variety of IEDs, often detonated in public places or where civilians congregate, targeted killings (bombings, shootings, etc.), and abductions."

(stuk 10, UNAMI/OHCHR, Report on the Protection of Civilians in the Armed Conflict in Iraq, 1 May- 31 October 2015, 11 januari 2016, pp. i en 27, te consulteren via: <http://www.ohchr.org/Documents/Countries/IQ/UNAMIRreport1May31October2015.pdf>)

Dit rapport wijst eveneens met een beschuldigende vinger naar de milities die zogezegd aan de zijde van de overheid vechten.

Daarnaast wenst verzoekende partij ten overvloede de aandacht te vestigen op zeer recente objectieve informatie, informatie die nog niet werd verwerkt in dit VN-rapport. Deze berichten bevestigen dat het sektarische geweld in Bagdad gedurende de afgelopen maanden nog is toegenomen. De milities en criminele bendes, het onderscheid is vaak nog slechts moeilijk te maken, schrikken nergens meer voor terug. Zelfs op klaarlichte dag vinden ontvoeringen plaats. Ook aan de veelvuldige bomaanslagen door IS lijkt maar geen einde te komen.

"Bij de aanslag in een drukke straat in het centrum van de Iraakse hoofdstad Bagdad, zijn volgens de Iraakse politie zeker 213 mensen omgekomen. Ongeveer 200 anderen raakten gewond. Dat meldt de BBC op basis van bronnen bij de Iraakse politie. In de straat, in een grotendeels sjiitische wijk, waren veel bewoners inkopen aan het doen voor de ramadan. Een boze menigte confronteerde premier Haider al-Abadi gisteren tijdens een bezoek aan de getroffen straat met de gevolgen van de zwaarste aanslag in Irak dit jaar. De terreurorganisatie IS heeft de aanslag opgeëist." (stuk 18, "Loodzware balans na aanslag Bagdad: al meer dan 200 doden", Hln.be, 4 juli 2016, te consulteren op <http://www.hln.be/hln/nl/1280/Irak/article/detail/2786105/2016/07/04/Loodzware-balans-na-aanslag-Bagdad-al-meer-dan-200-doden.dhtml>)

"De aanslag van 3 juli in Karrada, een drukke wijk in Bagdad, heeft zeker 323 slachtoffers geëist. Twee derde van hen moet nog geïdentificeerd worden. Dat zegt het ministerie voor Gezondheid. De aanslag, waarbij een bomauto tot ontploffing werd gebracht in de drukke wijk Karrada, is een van de zwaarste in de geschiedenis van het land. De islamitische terreurgroep Islamitische Staat (IS) eiste de aanslag op. Bij een eerdere balans werd nog gesproken over 292 doden." (Stuk 16, 'Dodental aanslag in Bagdad loopt op tot meer dan 300 en maakt die tot een van de bloedigste ooit', Hln.be, 1 augustus 2016, te consulteren op <http://www.hln.be/hln/nl/960/Buitenland/article/detail/2819376/2016/08/01/Dodental-aanslag-in-Bagdad-loopt-op-tot-meer-dan-300-en-maakt-die-tot-een-van-de-bloedigste-ooit.dhtml>)

"A suicide car bomb has ripped through an outdoor market in a Shia-dominated north-eastern district of Baghdad, killing at least 11 people, officials said. Tuesday's blast comes after more than 300 people were killed in two attacks last week. Islamic State has claimed responsibility."

(stuk 17, "Baghdad car bomb kills at least 11 in Shia district", The guardian, 12 juli 2016, te consulteren op <https://www.theguardian.com/world/2016/jul/12/baghdad-car-bomb-kills-at-least-11-in-shia-district>)

"Bij de ontploffing van een bomauto in Bagdad zijn deze nacht zeker 19 mensen om het leven gekomen. Er vielen ook minstens 30 gewonden. Dat heeft het Iraakse ministerie van Gezondheid vandaag laten weten. De soennitische terreurmilitie Islamitische Staat (IS) heeft de aanslag opgeëist."

(stuk 15, "Minstens 19 doden bij ontploffing van bomauto in Bagdad- IS eist aanslag op, Hln.be, 6 september 2016, te consulteren op

<http://www.hln.be/hln/nl/1280/Irak/article/detail/2851180/2016/09/06/Minstens-19-doden-bij-ontploffing-van-bomauto-in-Bagdad-IS-eist-aanslag-op.dhtml>)

"In het centrum van Bagdad zijn gisteravond om iets voor middernacht minstens tien mensen omgekomen bij de ontploffing van twee auto's voor een winkelcentrum. Er vielen ook 28 gewonden, zo klinkt het bij de politie." (stuk 13, "Minstens 10 doden bij bomaanslag in Bagdad", Hln.be, 10 september 2016, te consulteren op <http://www.hln.be/hln/nl/1280/Irak/article/detail/2860511/2016/09/10/Minstens-10-doden-bij-bomaanslag-in-Bagdad.dhtml>)

"De Iraakse hoofdstad Bagdad werd zaterdagmiddag opgeschrikt door meerdere zelfmoordaanslag, waarbij in totaal minstens vijftig mensen om het leven kwamen. Een van de aanslagen was een zelfmoordaanslag die plaatsvond tijdens een herdenkingsbijeenkomst van sjiitische moslims in een tent op een markt in het district al-Shaab. Hierbij kwamen 41 mensen om het leven en 33 raakten gewond. ABC News sprak een bezorgde ooggetuige: "De veiligheid is hier absoluut niet goed. Dit soort grote incidenten gebeuren wederom en dan vooral in armere wijken" (stuk 11, Metro, Minstens 50 doden bij meerder aanslagen in Bagdad, 15 oktober 2016 te consulteren op <http://www.metronieuws.nl/nieuws/buitenland/2016/10/minstens-50-doden-door-meerdere-aanslagen-in-bagdad>)

“Een zelfmoordaanslag op een controlepost van de Iraakse veiligheidsdiensten ten zuiden van Bagdad heeft maandag aan zeker tien mensen het leven gekost. Nog eens 25 anderen raakten gewond, zeiden bronnen bij de politie en de hulpdiensten. De dader reed met zijn met explosieven volgeladen auto in op de post in Yusufiya, vijftien kilometer van de Iraakse hoofdstad. Onder de doden zijn zowel agenten, militairen als burgers.” (stuk 14, The Post Online, Dodelijke zelfmoordaanslag bij Bagdad, 17 oktober 2016 te consulteren op <http://nieuws.tpo.nl/kort-nieuws/2016/10/17/dodelijke-zelfmoordaanslag-bij-bagdad/>)

“A group of attackers armed with suicide vests and light weapons killed at least six people southwest of Baghdad on Monday, local officials said.

The attack claimed by the Islamic State of Iraq and the Levant (ISIL) group in Ain al-Tamer, involved six suicide bombers, some of whom may have been killed by security forces before they could blow themselves up. Masum al-Tamimi, a member of the Karbala provincial council, said that the six attackers tried to infiltrate Ain al-Tamer village early in the morning. But they clashed with security forces before withdrawing to the Al-Jihad area and detonating explosives there, Tamimi said, putting the death toll at eight. The interior ministry issued a statement on the attack, saying that five of the bombers were killed by security forces while the sixth detonated explosives inside a house. The ministry put the death toll at six.” (stuk 19, Aljazeera, Iraq: Suicide attack hits south of Baghdad, 14 november 2016, te consulteren via: <http://www.aljazeera.com/news/2016/11/iraq-suicide-attack-hits-south-baghdad-16111407222549.html>)

“At least six people, including a soldier were killed and 20 others were injured in a spate of attacks across Baghdad on Sunday. Iraqi Lt. Hatim al-Jabouri told Anadolu Agency a bomb attack in southeast Baghdad targeted a patrol vehicle, killing a soldier and injuring four others. In another attack in a central neighborhood in Baghdad, three civilians were killed and seven others were injured, al-Jabouri said. In a bomb attack close to a market area in Yusufiyye town in Baghdad, two people were killed and nine others were injured.” (stuk 22: The Muslim News, Iraq 6 killed, 20 injured in multiple attack across Baghdad, 20 november 2016, te consulteren via: <http://muslimnews.co.uk/news/middle-east/iraq-6-killed-20-injured-multiple-attacks-across-baghdad/>)

“Separate bombings in the Iraqi capital killed 10 people and wounded another 22, according to Iraqi officials. The Baghdad attacks mainly targeted civilians and though there was no immediate claim of responsibility, they bore all the hallmarks of ISIS in what are apparently efforts by militants to distract from the Iraqi forces' major offensive in the northern city of Mosul.” (stuk 23: TVNZ, Ten dead in separate bombings in Baghdad, 9 december 2016, te consulteren via: <https://www.tvnz.co.nz/one-news/world/ten-dead-in-separate-bombings-baghdad>)

Ook op het einde van 2016 en in het begin van 2017 werd Bagdad niet gespaard van aanslagen. Dit illustreert een nog steeds onveilige en onstabiele situatie.

“Bij een dubbele aanslag in Bagdad zijn bijna 30 doden gevallen. De aanslagen vonden plaats op de markt van al-Sinek in het centrum van de Iraakse hoofdstad.

Op een moment dat er veel kopers en verkopers op de markt waren, bliezen twee zelfmoordterroristen zichzelf op. Er is sprake van minstens 27 doden en 53 gewonden. De dubbele aanslag is opgeëist door de terreurbeweging Islamitische Staat (IS) via het officiële agentschap Amaq.” (stuk 24, De Tijd, Zware tol bij dubbele aanslag in Bagdad, 31 december 2016, te consulteren via:

http://www.tijd.be/politiek_economie/internationaal_midden_oosten/Zware_tol_bij_dubbele_aanslag_in_Bagdad.9847645-3143.art?ckc=1&ts=1483448479)

“Zeker vijftig mensen zijn vandaag om het leven gekomen bij een aanslag in Bagdad. Ook raakten ten minste 60 mensen gewond, volgens de politie en medische bronnen. Een zelfmoord autobom ontplofte op een druk plein. IS zegt verantwoordelijk te zijn voor het bloedbad.” (stuk 25, Algemeen Dagblad, Dodental van nieuwe terreuraanslag in Bagdad loopt op, 2 januari 2017, te consulteren via :

<http://www.ad.nl/buitenland/dodental-van-nieuwe-terreuraanslag-in-bagdad-loopt-op-acd22ec9/>)

“Bij twee aanslagen in de Iraakse hoofdstad Bagdad zijn zeker twintig mensen om het leven gekomen. Dat melden ziekenhuisbronnen. De eerste aanval vond plaats op een groentemarkt in een sjiitische wijk. Enkele uren later bracht een terrorist een bommengordel tot ontploffing op een andere markt.” (stuk 26, De Redactie.be, Minstens 20 doden bij twee aanslagen in Bagdad, 8 januari 2017, te consulteren via:

<http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/buitenland/1.2861599>) “Door een zware bomaanslag is in Bagdad opnieuw een bloedbad aangericht. De terreurdaad kostte circa vijftig mensen het leven, meldde hulpverleners. In een drukke straat in Hayy al-Shurta, met veel garages en handelaren in tweedehands auto's, werd een geparkeerde wagen met explosieven tot ontploffing gebracht. Er is ook nog een groot aantal gewonden, van wie velen er slecht aan toe zijn. Islamitische staat, die na te zijn verdreven uit het oosten van Mosul vergeldingsacties had aangekondigd, heeft de verantwoordelijkheid opgeëist. Het was de aanslag met de meeste slachtoffers dit jaar in de Iraakse hoofdstad en de tweede op rij. Gisteren blies in een voorstad van Bagdad een zelfmoordterrorist zich op in een bestelbus. Ook dat gebeurde in een straat met veel autodealers. Er vielen ten minste vijftien doden en vijftig gewonden.” (stuk 27, HLN,

Weer bloedbad door bomaanslag in Bagdad, 16 februari 2017, te consulteren via <http://www.hln.be/hln/nl/1280/Irak/article/detail/3082632/2017/02/16/Derde-aanslag-in-drie-dagen-tijd-in-Bagdad-zestien-doden.dhtml>, verzoekende partij zet vet) "At least seven people were killed and 12 wounded on Tuesday in a car bomb explosion at a crowded street in Iraqi capital Baghdad, a police source said. The attack occurred in the evening when a booby-trapped car detonated at the Amal-Shaabi thoroughfare in the predominantly Sunni neighbourhood of Ameriyah in western Baghdad, Xinhua news quoted the source as saying on condition of anonymity. The massive explosion destroyed several nearby shops and many stalls, along with damaging several nearby civilian cars and buildings, the source said. The toll could rise as ambulances, police and civilian vehicles were evacuating the victims to the city's hospitals and medical centres, the source added. No group has so far claimed responsibility for the attacks, but the Islamic State (IS) militant group, in most cases, is responsible for such attacks targeting crowded areas, including markets, cafes and mosques across Iraq.

Terrorist acts, violence and armed conflicts killed 382 Iraqis and wounded 908 others in January across Iraq, the UN Assistance Mission for Iraq said. The attacks came as the Iraqi security forces backed by anti-IS international coalition are carrying out a major offensive to drive out the IS militants from its last major stronghold in Iraq's northern city of Mosul."(stuk 28, The New Indian Express, Seven killed, 15 wounded in car bomb attack in Baghdad, 22 februari 2017, te consulteren via: <http://www.newindianexpress.com/world/2017/feb/22/seven-killed-15-wounded-in-car-bomb-attack-in-baghdad-1573422.html>, verzoekende partij zet vet)

"Een Iraakse man die in ons land verbleef en koos voor een vrijwillige terugkeer naar zijn land is drie maanden na zijn aankomst in Bagdad doodgeschoten. Dat meldt de VRT. De zender sprak met de broer van het slachtoffer, die in België nog in een asielcentrum verblijft. Salah Mohamed (43) koos voor een vrijwillige terugkeer omdat zijn asielprocedure bleef aanslepen. In januari stapte de vluchteling in Zaventem op een chartervlucht met bestemming Irak, georganiseerd door Fedasil en de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM). Aanvankelijk vroeg hij om een vlucht naar Turkije, omdat zijn vrouw en vijf kinderen daar verbleven, maar dat verzoek werd geweigerd. Mohamed vloog naar het noorden van Irak. Nadat hij met zijn gezin herenigd was, zette de familie koers naar Bagdad. In april werd de Irakees door een militie om het leven gebracht, aldus de VRT. Volgens zijn broer verliet Mohamed ons land omdat de asielprocedure nog maanden kon duren. "Bovendien had zijn gezin in Turkije geen geld meer om eten of de huur te betalen", zegt Nabil Mohamed." (stuk 12, "Vluchteling die vrijwillig terugkeerde naar Irak na drie maanden doodgeschoten", Hln.be, 14 juli 2016, te consulteren op <http://www.hln.be/hln/nl/1280/Irak/article/detail/2795810/2016/07/14/Vluchteling-die-vrijwillig-terugkeerde-naar-Irak-na-drie-maanden-doodgeschoten.dhtml>)

De cijfers spreken momenteel voor zich. In november 2016 werden in Bagdad door UNAMI 1738 burgerslachtoffers geregistreerd, in december 2016 waren er dat 1145. (stuk 21). Er is zeker geen sprake van een dalende trend.

Bovenop dit alles maakt Irak momenteel een bijzonder zware politieke crisis door, die niet veel positiefs voorspelt voor de toekomst van het land:

Bagdad op rand van afgrond: Iraaks politiek systeem dreigt in te storten

"Massale demonstraties en een bestorming van het parlement storten Irak in diepe chaos. Op de voorgrond gaat het om hervormingen, maar op de achtergrond woedt een machtsstrijd. En daarvan profiteert vooral de terreurorganisatie Islamitische Staat.

Eigenlijk heeft Irak al genoeg aan zijn hoofd. De terreurorganisatie Islamitische Staat (IS) blijft grote delen van het land controleren. Hoewel het leger de afgelopen tijd enige successen meldde, schiet de strijd tegen de jihadisten nauwelijks op, omdat het leger daadkracht mist. De lage olieprijs heeft het land bovendien in een zware financiële crisis ondergedompeld. Alsof dat allemaal nog niet genoeg was, dreigt sinds het weekeinde in Irak ook het politiek systeem in te storten.

Groene Zone

Het waren chaotische taferelen die zich zaterdag in het centrum van de hoofdstad Bagdad afspeelden. Duizenden boze aanhangers van de sjiiitische prediker Moqtada al-Sadr bestormden de zwaar beveiligde Groene Zone, waar zich het parlement, ministeries en ambassades bevinden, afgeschermd van de rest van de stad. Honderden demonstranten bezetten urenlang het Huis van Afgevaardigden en zouden ook parlementsleden aangevallen hebben. Niet alleen scherven en stukgeslagen meubilair bleven achter, maar ook een aangeslagen regering.

Postjes verdelen

Met de bestorming van het parlement werd een voorlopig hoogtepunt bereikt in de crisis, die al maanden aanzwelt en de politiek in Bagdad blokkeert. Op de voorgrond staat de strijd tegen het systeem van de evenredige vertegenwoordiging en cliëntelisme, dat na de val van dictator Saddam Hoessein in 2003 door de Verenigde Staten was geïnstalleerd. Het verdeelt de ministeries en postjes in Bagdad onder de verschillende groepen en partijen in termen van machtsverhouding.

Verdeling olierijkdom

Invloedrijke politieke krachten gebruiken dit systeem als een vrijgeleide om de posten in de ministeries niet met experts, maar met partijgenoten te bezetten om zich en hun cliënteel schaamteloos te verrijken. De regering beschikt omwille van de olierijkdom over voldoende geld, waarvan bij de meeste Irakezen weinig terecht komt. "Verstandige" staten verdelen dergelijke inkomsten gul onder de bevolking, verklaarde de Amerikaanse historicus Juan Cole: "De elite van Irak is niet verstandig". Vooral de minderheid van soennieten, maar ook vele sjiieten genieten niet van die rijkdom.

Aan de kop van het protest tegen het systeem van cliëntelisme staat met de sjiiitische prediker Moqtada al-Sadr uitgerekend een van de meest spraakmakende politieke figuren van het land. De 42-jarige sjiiet was de leider van het Mahdi-leger, dat destijds tegen de Amerikaanse troepen streed. Hij roept zijn aanhangers al maanden regelmatig op om voor hervormingen te protesteren. Hij kan als geen ander de massa mobiliseren die hij onder de arme sjiieten vindt, waardoor de demonstraties ook als een sociaal protest moeten gezien worden.

Druk op premier

Met de bestorming van zijn aanhangers op de Groene Zone en het parlement heeft hij de druk op de sjiiitische premier Haidar al-Abadi aanzienlijk vergroot. Al-Sadr wil het protest voortzetten tot de ministerposten niet meer door partijgenoten, maar door vakmensen bezet zijn. De regeringsleider had een dergelijk kabinet van technocraten en andere hervormingen beloofd, maar was tot dusver te zwak om zijn plannen door te drukken. De machtige partijen bieden verzet omdat ze vrezen hun invloed en verworven rechten kwijt te spelen.

Machtsstrijd

Op de achtergrond speelt zich ook een machtsstrijd in de sjiiitische Dawa-partij af, de sterkste fractie in het parlement. Naast al-Abadi behoort ook diens voorganger Nouri al-Maliki bij de partij, die sinds zijn gedwongen aftreden bijna twee jaar geleden aan zijn terugkeer naar de macht werkt. Maliki wil de crisis gebruiken om al-Abadi ten val te brengen, zei Renad Mansour, Irak-expert van de Carnegie Foundation. "Zijn doel is hem te slopen. En dit is een perfecte gelegenheid".

Bankroet

Voor de strijd tegen de IS heeft de machtsstrijd fatale gevolgen, omdat de regering meer met haar eigen overleven dan met de jihadisten bezig is. Een snelle oplossing van het conflict is niet in zicht. De situatie zal eerder nog verslechteren. De Iraakse begroting hangt voor 95 procent af van de olie-inkomsten, die wegens de lage olieprijs serieus gedaald zijn. Volgens waarnemers kan Irak zelfs binnen enkele maanden bankroet zijn: het resultaat van jarenlang wanbeheer van de financiën en een kunstmatig staatsapparaat. Slechts een groep kan daar van profiteren: de IS."

(stuk 20, De Morgen, Bagdad op rand van afgrond: Iraaks politiek systeem dreigt in te storten, 2 mei 2016, te consulteren via: <http://www.demorgen.be/buitenland/bagdad-op-rand-van-afgrond-iraaks-politiek-systeem-dreigt-in-te-storten-bcdb960d/>)

Omwille van al deze redenen kan de bestreden beslissing aldus niet gehandhaafd worden en dient deze te worden vernietigd.

De objectieve informatie toont immers meer dan genoegzaam aan dat de veiligheidssituatie in Bagdad precair kan worden genoemd. Ook de overheid kan de veiligheid van de burgers niet garanderen. Het geweld dat er door de terroristen uitgevoerd wordt, zorgt voor een onzeker bestaan in het land.

- De veiligheidssituatie in Sulaymaniyah (Irak)

In het kader van de asielaanvraag oordeelde het Commissariaat – Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen dat de verzoekende partij de laatste jaren voor zijn vertrek naar België in Sulaymaniyah heeft doorgebracht.

Ter volledigheid bespreekt de verzoekende partij onder dit punt eveneens de veiligheidssituatie in Sulaymaniyah (Irak). Ook van deze regio in Irak is in de bestreden beslissing geen analyse terug te vinden.

"The BBC reports that, on 19 January 2016, the Patriotic Union of Kurdistan (PUK) announced on its website that Iraqi Kurdish security forces have arrested "several members" of the Islamic State group ... who worked as part of an "underground cell" to carry out deadly "terrorist" attacks in the city of Sulaymaniyah

The arrested IS cell included both Arab and Kurdish jihadists, who had planned to bomb crowded places in central Sulaymaniyah as well as the city's only Shi'i mosque, the Husayniyah Mosque. (BBC 19 Jan. 2016)"

(stuk 29: "Iraq: Security situation in Sulaymaniyah; activities of muslim fundamentalist groups, including ISIS", Immigration and Refugee Board of Canada, 3 maart 2016)

"Correspondingly, two sources said that attempts of bombings with improvised explosive devices (VBIED) have been averted in Sulaimania."

“According to various sources, Islamic State sleeper cells might be found inside KRI, and two sources referred to people in Erbil and Sulaimania having been detained based on suspicion of being part of sleeper cells.” (“The Kurdistan Region of Iraq (KRI) Access, Possibility of Protection, Security and Humanitarian Situation”, Danish Immigration Service, april 2016)

On the night of 21 to 22 August 2015, Turkish airstrikes allegedly hit Zharga and Mar Dawa villages, in the foot of the Qandil Mountains, in Pashdar district in Sulaymaniyah. A PKK clinic was reportedly destroyed, with wounded PKK members inside. Six PKK were allegedly killed and an unknown number wounded.

(stuk 30: “Report on the Protection of Civilians in the Armed Conflict in Iraq: 1 May – 31 October 2015”, OHCHR and UNAMI, 5 januari 2016, te consulteren op <http://www.ohchr.org/Documents/Countries/IQ/UNAMIRreport1May31October2015.pdf>)

Er kan in de bestreden beslissing geen enkele motivering gevonden worden rekening houdende met artikel 3 E.V.R.M. en de actuele veiligheidssituatie in Irak en de streek van afkomst van de verzoekende partij.

De verzoekende partij maakt het voorwerp uit van een gedwongen terugkeer naar Irak. De situatie in Irak is echter, zoals uit de hierboven geciteerde objectieve informatie blijkt, in ruime mate verslechterd. Een gedwongen uitwijzing naar Irak zal artikel 3 E.V.R.M. schenden.

Artikel 3 E.V.R.M. bepaalt immers “niemand mag worden onderworpen aan foltering en aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen”. Deze bepaling bekrachtigt één van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en de handelingen van het slachtoffer (zie vb.: E.H.R.M. 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, § 218).

Zoals reeds hierboven aangehaald is het vaste rechtspraak van de Nederlandstalige Kamers van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat een onderzoek aangaande een mogelijke schending van artikel 3 E.V.R.M. niet alleen dient onderzocht te worden in het kader van een asielprocedure, maar ook in het kader van een beslissing tot uitwijzing. De verzoekende partij wijst hierbij eveneens naar de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, die België veroordeeld heeft nu de Belgische staat zich heeft onttrokken aan een onderzoek naar een behandeling in strijd met artikel 3 E.V.R.M.

“338 (...) un Etat demeure entièrement responsable au regard de la Convention de tous les actes ne relevant pas strictement de ses obligations juridiques internationales, notamment lorsqu’il a exercé un pouvoir d’appréciation (...). » (E.H.R.M. 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland).

De verwerende partij moet bijgevolg een zo nauwkeurig mogelijk onderzoek doen van de gegevens die wijzen op een reëel risico van een door artikel 3 van het E.V.R.M. verboden handeling (E.H.R.M. 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, §§ 293 en 388).

Hieruit volgt dat de Belgische Staat dus de verplichting heeft om in elke zaak, individueel, te onderzoeken of een schending van artikel 3 E.V.R.M. aanwezig is. Het bestaan van een reëel gevaar van een door artikel 3 van het E.V.R.M. aanwezig is. Het bestaan van een reëel gevaar van een door artikel 3 van het E.V.R.M. verboden behandeling wordt beoordeeld op grond van de omstandigheden waarvan de verwerende partij kennis had of had moeten hebben op het ogenblik van de bestreden beslissing (cf. mutatis mutandis: E.H.R.M. 4 december 2008, Y./Rusland, § 81; E.H.R.M. 20 maart 1991, Cruz Varas en cons./Zweden, §§ 75 – 76; E.H.R.M. 30 oktober 1991, Vilvarajah en cons./Verenigd Koninkrijk, § 107).

Dit onderzoek naar de actuele veiligheidssituatie in Irak en een mogelijke schending van artikel 3 E.V.R.M. werd in de bestreden beslissing op geen enkele manier gerealiseerd.

Van de verwerende partij kan er bijgevolg redelijkerwijze verwacht worden dat zijn, in het licht van artikel 3 E.V.R.M., de veiligheidssituatie in Irak, die volatiel is, op de voet volgt en haar handelen, met name de uitvoering van een gedwongen verwijdering, baseert op actuele informatie m.b.t. situatie in Irak. De verwerende partij heeft nagelaten dit doen, waardoor de zorgvuldigheidsverplichting geschonden wordt.

De bestreden beslissing van 10 februari 2017 (kennisgeving postdatum + twee werkdagen) is behept met verschillende lacunes. De huidige veiligheidssituatie werd niet besproken en er werd door de verwerende partij geen toetsing aan artikel 3 E.V.R.M. gerealiseerd.

Dit middel is gegrond.”

In haar eerste middel betoogt de verzoekende partij in essentie dat haar geen bevel om het grondgebied te verlaten mocht worden afgegeven daar zij een hangend beroep had tegen de beslissing van de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen. Ze verduidelijkt hierbij dat zij een verblijf geniet onder de vorm van een bijlage 35, zodat er geen sprake is van een onwettig verblijf, terwijl een bevel om het grondgebied te verlaten enkel kan worden gegeven in het geval van een onwettig verblijf. Verder verwijst ze naar de prejudiciële vraag die door de Raad van State hieromtrent werd gesteld aan het Hof van Justitie.

Dienaangaande wijst de Raad op het arrest van de Grote Kamer van het Hof van Justitie in de zaak Gnandi (HvJ C-181/16, Sadikou Gnandi/Belgische Staat, 19 juni 2018). In overweging 47 stelt het Hof *“Ten derde berust Richtlijn 2008/115 niet op de gedachte dat de illegaliteit van het verblijf en daarmee de toepasselijkheid van de genoemde richtlijn vooronderstelt dat er voor een derdelander geen wettelijke mogelijkheid bestaat om het grondgebied van de lidstaat in kwestie te blijven, met name in afwachting van de uitkomst van het beroep in rechte tegen het besluit waardoor het legale verblijf wordt beëindigd. Zoals uit overweging 12 van deze richtlijn volgt, is zij juist van toepassing op derdelanders die, hoewel hun verblijf illegaal is, legaal op het grondgebied van de lidstaat in kwestie mogen blijven, aangezien zij nog niet mogen worden verwijderd.”* en in overweging 50 stelt het Hof *“indien de richtlijn zo werd uitgelegd dat louter wegens het feit dat toestemming is gegeven om in afwachting van die uitkomst van het rechtsmiddel tegen de afwijzing van het verzoek om internationale bescherming te blijven, geen sprake van illegaal verblijf kan zijn, zou dit het nuttig effect aan de mogelijkheid van een dergelijke cumulatie ontnemen en tegen de doelstelling van het ontwikkelen van een doeltreffend verwijderings- en terugkeerbeleid indruisen. Bij een dergelijke uitlegging zou immers pas na de beslissing op het rechtsmiddel een terugkeerbesluit kunnen worden vastgesteld waardoor de inleiding van de terugkeerprocedure aanzienlijk vertraging zou kunnen oplopen en deze procedure complexer zou kunnen worden.”*

Het Hof concludeert dat een terugkeerbesluit kan worden vastgesteld van zodra het verzoek om internationale bescherming werd afgewezen door de beslissingsautoriteit – in voorliggende zaak het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen - ten aanzien van een onderdaan van een derde land, zonder de uitkomst van het beroep in rechte tegen die afwijzing af te wachten, op voorwaarde dat de betrokken lidstaat waarborgt dat alle rechtsgevolgen van het terugkeerbesluit worden geschorst in afwachting van de uitkomst van dit beroep. De argumentatie die de verzoekende partij aanvoert in haar verzoekschrift laat niet toe te besluiten dat er geen verwijderingsmaatregel mocht worden getroffen van zodra het verzoek om internationale bescherming werd afgewezen.

Gelet op de uitspraak van het Hof van Justitie in de zaak Gnandi, is de Raad van oordeel dat de verzoekende partij geen actueel belang meer heeft bij haar eerste middel.

Het eerste middel is ongegrond.

In een tweede middel betoogt de verzoekende partij dat de verwerende partij bij het nemen van een bevel om het grondgebied te verlaten rekening dient te houden met de hogere rechtsnormen, waarbij ze refereert naar artikel 3 van het EVRM en met de persoonlijke omstandigheden van de verzoekende partij. De verzoekende partij is van oordeel dat uit de motieven van de bestreden beslissing moet blijken dat er rekening werd gehouden met een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM en met de persoonlijke omstandigheden. Verder verwijst de verzoekende partij naar de algemene veiligheidssituatie in Irak en meer specifiek ook in Bagdad. Ze stelt dat de verwerende partij hier geen onderzoek aan heeft gewijd en ze betoogt dat ze bij een terugkeer een risico loopt op een schending van artikel 3 van het EVRM.

In zoverre de verzoekende partij van oordeel is dat uit de motieven van de bestreden beslissing moet blijken dat er een onderzoek werd gevoerd naar een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM en naar de persoonlijke omstandigheden, kan ze niet worden gevolgd. Noch artikel 3 van het EVRM, noch artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet houden een formele motiveringsplicht in.

Verder stelt de Raad vast dat de verzoekende partij zich wat artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet beperkt tot een louter theoretisch betoog. Ze zet op geen enkele wijze uiteen met welke elementen de verwerende partij geen rekening zou hebben gehouden. Het summier betoog van de verzoekende partij aangaande een schending van artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet laat de Raad niet toe te besluiten tot de onwettigheid van de bestreden beslissing.

Wat betreft de aangevoerde schending van artikel 3 van het EVRM, stelt de Raad vast dat de veiligheidssituatie in Irak en Bagdad inmiddels werden beoordeeld door de Raad naar aanleiding van de beroepsprocedure tegen de beslissing van de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de Staatlozen. Op 27 juni 2018 bij arrest nr. 206.050 verwierp de Raad het beroep tegen de beslissing van de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen. Hieruit volgt dat de Raad reeds oordeelde dat er geen sprake is van een schending van artikel 3 van het EVRM in het geval de verzoekende partij zou terugkeren naar haar land van herkomst. Gezien de feitelijke evolutie van deze

zaak is de Raad van oordeel dat de verzoekende partij geen actueel belang meer heeft bij haar tweede middel.

Het tweede middel is ongegrond.

3. Korte debatten

De verzoekende partij heeft geen gegrond middel dat tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing kan leiden aangevoerd. Aangezien er grond is om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, wordt de vordering tot schorsing, als accessorium van het beroep tot nietigverklaring, samen met het beroep tot nietigverklaring verworpen. Er dient derhalve geen uitspraak gedaan te worden over de exceptie van onontvankelijkheid van de vordering tot schorsing, opgeworpen door de verwerende partij.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring worden verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op veertien februari tweeduizend negentien door:

mevr. J. CAMU,

kamervoorzitter,

mevr. C. VAN DEN WYNGAERT,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

C. VAN DEN WYNGAERT

J. CAMU